

Wymagania edukacyjne z historii

Rok szkolny 2025/2026

Przedmiot:	<i>historia</i>
Klasy:	<i>5 i</i>
Nauczyciel uczący:	<i>Karolina Michalik</i>
Poziom:	<i>Poziom podstawowy</i>
Program nauczania:	<i>Robert Śniegocki, Poznać przeszłość. Program nauczania historii dla liceum i technikum w zakresie podstawowym</i>
Podręcznik:	<i>J. Kłaczek, S. Roszak, Poznać przeszłość 4, Zakres podstawowy. Wyd. NOWA ERA Nr dopuszczenia: 1021/4/2022</i>

Poziom wymagań	Ocena	Wymagania na ocenę śródroczną
Koniecznych	2	<p>Uczeń wykazuje spore luki w wiadomościach objętych programem, ale jest w stanie je uzupełnić. Przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania związane z umiejętnościami określonymi w podstawie programowej.</p> <p>Uczeń przy pomocy nauczyciela potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> *wymienić najważniejsze fakty historyczne i umiejscowić je w czasie (podać datę) i przestrzeni (zaznaczyć na mapie) <p>Jest mało aktywny na lekcji</p>
Podstawowych	3	<p>Uczeń wykazuje przeciętne opanowanie materiału przewidzianego programem. Jego wiedza jest wyrywkowa i fragmentaryczna.</p> <p><u>Uczeń potrafi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> *opisać: najważniejsze wydarzenia, genezę i przebieg zdarzeń, ale nie potrafi połączyć je w związki przyczynowo – skutkowe *ocenić zjawiska wywierające wpływ na rozwój ludzkości *przy pomocy nauczyciela poprawnie wykonuje zadania *samodzielnie interpretuje źródła *buduje krótką narrację historyczną
Rozszerzających	4	<p>Uczeń ma niewielkie braki w zakresie wiedzy.</p> <p><u>Uczeń potrafi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> *dokonać analizy źródeł historycznych *porównać informacje i wartościować je w celu wyjaśnienia problemu *dokonać syntezy historycznej *formułować wnioski i własne oceny *opisać wydarzenia ukazując związki między faktami; wskazać przyczyny, następstwa i skutki wydarzeń i zależności między nimi *ukazać różne aspekty procesu historycznego <p>Jest aktywny podczas zajęć lekcyjnych</p>
Dopełniających	5	<p>Uczeń opanował wiadomości i umiejętności objęte podstawą programową, wykazuje zainteresowanie przedmiotem.</p> <p><u>Uczeń potrafi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> *samodzielnie przedstawić i ocenić wybrane problemy historyczne *przedstawić najważniejsze informacje oraz opinie (oceny) różniące się między sobą *sformułować wnioski i własną ocenę; uzasadnić swoje stanowisko *ocenić przydatność źródeł do rekonstrukcji wydarzeń historycznych *rozwijać umiejętności korelacji między przedmiotowej (religia, etyka, język polski) <p>Jest aktywny na lekcji oraz uczestniczy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych</p>
	6	<p>Uczeń może otrzymać ocenę celującą gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Prezentuje rozległą wiedzę historyczną *Przygotowuje prace dodatkowe, jest twórczy i aktywny *Wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, wyciąga wnioski w odniesieniu do nowych treści, potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy *Jest krytyczny, używa odpowiedniej argumentacji *Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty źródłowe *Swobodnie posługuje się bazą pojęciową przedmiotu, wypowiedzi ustne i pisemne charakteryzują się wzorowym językiem, wnioski formułowane przez ucznia są przemyślane i oryginalne *Potrafi selekcjonować i hierarchizować nabytą wiedzę *Samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania *Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

Działy:	Realizowane treści, zgodne z „Podstawą programową...” MEiN
	<u>Uczeń:</u>
I. Polska i Polacy po II wojnie światowej.	<ul style="list-style-type: none"> *opisuje straty demograficzne, gospodarcze i kulturowe po II wojnie światowej; *porównuje obszar państwa polskiego przed i po II wojnie światowej; *charakteryzuje okoliczności i etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów; *omawia działalność opozycji legalnej oraz podziemia antykomunistycznego, w tym: Narodowych Sił Zbrojnych (NSZ), Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość (WiN), Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW); *charakteryzuje losy żołnierzy wyklętych/ niezłomnych; *opisuje represje sowieckiego i polskiego aparatu bezpieczeństwa (w tym obławę augustowską); *charakteryzuje okres odbudowy oraz ocenia projekt reformy rolnej i nacjonalizacji przemysłu i handlu. *przedstawia proces sowyetyzacji kraju na płaszczyźnie ustrojowej, gospodarczo- -społecznej i kulturowej;

	<ul style="list-style-type: none"> *omawia i ocenia skutki terroru stalinowskiego w Polsce; *wyjaśnia przyczyny i następstwa poznańskiego czerwca oraz znaczenie wydarzeń październikowych 1956 roku; *opisuje formy i skutki prześladowania Kościoła katolickiego. *charakteryzuje system władzy w latach 60. i 70. w PRL i stopień uzależnienia od ZSRS; opisuje proces industrializacji i funkcjonowanie gospodarki planowej; *wyjaśnia genezę i następstwa kryzysów społecznych w latach 1968, 1970 i 1976;* *wyjaśnia społeczno-polityczną rolę Kościoła katolickiego; *charakteryzuje i ocenia działalność opozycji politycznej w latach 1976–1980; *ocenia rolę papieża Jana Pawła II i jego wpływ na przemiany w Polsce i krajach sąsiednich; *wyjaśnia przyczyny i następstwa strajków w 1980 r.;
II. Świat po upadku komunizmu.	<ul style="list-style-type: none"> *charakteryzuje proces rozpadu ZSRS i określa jego następstwa; *charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989–1991; *opisuje konflikty na terenie byłej Jugosławii oraz wojny czeczeńskie; *charakteryzuje kontynuację procesu integracji w Europie i przedstawia główne etapy rozwoju Unii Europejskiej. *charakteryzuje i wyjaśnia znaczenie najważniejszych przemian naukowo-technicznych na świecie po II wojnie światowej; *analizuje najważniejsze przemiany kulturowe i społeczne po II wojnie światowej; *charakteryzuje zjawisko „rewolucji obyczajowej” i ruchów młodzieżowych, ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń 1968 roku; *opisuje rozwój nowych środków komunikacji społecznej i ocenia ich znaczenie.

Wymagania na ocenę roczną: wymagania śródroczne + treści z działu III

Działy:	Realizowane treści, zgodne z „Podstawą programową...” MEiN <u>Uczeń:</u>
III. III Rzeczpospolita.	<ul style="list-style-type: none"> *wyjaśnia przyczyny wprowadzenia stanu wojennego, opisuje jego specyfikę oraz społeczne, gospodarcze i polityczne skutki; *charakteryzuje postawy Polaków wobec stanu wojennego, przedstawia formy oporu społecznego oraz ocenia rolę ks. Jerzego Popiełuszki i okoliczności jego śmierci; *wyjaśnia przyczyny zawarcia porozumienia okrągłego stołu opisuje i ocenia jego skutki; *rozpoznaje największe powojenne polskie osiągnięcia w dziedzinie kultury i nauki, z uwzględnieniem twórczości emigracyjnej. *przedstawia proces rozpadu Układu Warszawskiego i odzyskiwania suwerenności przez Polskę; *opisuje kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989–1997, wyjaśnia ich międzynarodowe uwarunkowania; *wyjaśnia kontrowersje wokół problemu dekomunizacji i lustracji; *ocenia proces transformacji ustrojowej i gospodarczej; *charakteryzuje i ocenia polską politykę zagraniczną (w tym przystąpienie Polski do NATO i do Unii Europejskiej).

W przypadku uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych nauczyciel dostosowuje kryteria ocen do możliwości ucznia na podstawie opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

forma	uszczegółowienie
sprawdzian/test	<ul style="list-style-type: none"> *sprawdzenie znajomości treści programowych z kolejnych działów tematycznych *kontrola stopnia opanowania nabytych przez ucznia umiejętności w zakresie przedmiotu *umiejętność formułowania wypowiedzi na piśmie *zapowiadany z tygodniowym wyprzedzeniem
kartkówka	<ul style="list-style-type: none"> *sprawdzenie znajomości treści programowych z 3 ostatnich lekcji *kontrola stopnia opanowania nabytych przez ucznia umiejętności w zakresie przedmiotu *umiejętność formułowania wypowiedzi na piśmie *może być niezapowiedziana
praca oparta o analizę źródeł	<ul style="list-style-type: none"> *sprawdzenie umiejętności pracy ucznia z materiałem źródłowym (np. tekst źródłowy, tabele, wykresy, schematy, mapy, materiał oglądowy), a w szczególności poprawną jego charakterystykę i interpretację oraz właściwe formułowanie odpowiedzi na dotyczące go pytania *kontrola biegłości rozumienia genezy, przebiegu i skutków wydarzeń historycznych; umiejętność logicznego formułowania wniosków oraz uzasadniania własnego stanowiska *kontrola stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności poznanych na lekcjach i nabytych w toku pracy własnej oraz kontrola zdolności ich zastosowania do rozwiązywania zadań i ćwiczeń praktycznych

odpowiedź ustna	* sprawdzenie wiedzy i umiejętności w zakresie przewidzianym Podstawą Programową oraz wymaganiami edukacyjnymi * obejmuje zakres materiału dotyczący całości przerabianego aktualnie działu tematycznego * przeprowadzana na lekcjach bieżących i powtórzeniowych
aktywność	* sprawdzenie zaangażowania ucznia w przebieg procesu dydaktycznego podczas zajęć lekcyjnych (praca indywidualna, pod kierunkiem nauczyciela, praca grupowa)
zadanie domowe/samodzielna praca pozalekcyjna	* określenie zdolności ucznia do samodzielnego i twórczego korzystania z różnych, pozaszkolnych informacji oraz środków multimedialnych * ocena zdolności ucznia w zakresie zastosowania przez niego wiedzy i umiejętności nabytych w toku procesu dydaktycznego oraz pozalekcyjnej i pozaszkolnej pracy własnej
udział w konkursach przedmiotowych i tematycznych	* ocena pracy dodatkowej wykonanej przez ucznia w zakresie przewidzianym Podstawą Programową lub wykraczającej poza ten zakres * reprezentowanie szkoły na zewnątrz